

Er is een groeiende populariteit voor evenementen waarbij kleurenpoeder wordt gegooid op deelnemers. Soms ontstaan kleurstofwolken, waardoor naast deelnemers ook vrijwilligers en toeschouwers of andere omstanders kunnen worden blootgesteld. Dit kan gezondheidsklachten geven. Vanuit gezondheidskundig oogpunt wordt een evenement met het gooien van (kleuren)poeder in het algemeen afgeraden.

Gezondheidsrisico's

Kleurenpoeders bevatten naast het hoofdbestanddeel (doorgaans zetmeel) allerlei toevoegingen en soms ook verontreinigingen (zoals zware metalen) en allergenen. Afhankelijk van de hoeveelheid verspreid poeder, de wijze waarop deze verspreiding plaatsvindt en de weersomstandigheden kunnen plaatselijk kleurstofwolken ontstaan, waardoor niet alleen de deelnemers maar ook omstanders/ toeschouwers blootgesteld kunnen worden. Het kleurenpoeder komt via de lucht terecht op de huid, in de ogen en in de luchtwegen.

Het kleurenpoeder kan gezondheidsklachten opleveren alleen al omdat het om stof/poeder gaat, dus ongeacht de exacte samenstelling ervan. Dit kan de volgende gezondheidsklachten geven:

- irritatie aan de ogen, vooral bij mensen die lenzen dragen.
- hoest- en benauwdheidsklachten, vooral bij mensen met bestaande luchtwegproblemen zoals astma en COPD. De longen van astmapatiënten reageren op allerlei prikkels waaronder stof (hyperreactief). Ook kunnen klachten verergeren bij mensen die bekend zijn met allergieën voor in het poeder aanwezige stoffen.
- Irritatie van de huid (roodheid, jeuk, zwelling). Huidirritatie kan acuut optreden. Bij mensen met een bestaande allergie voor kleurstoffen en/of metalen kan een allergische huidreactie optreden. De klachten treden dan vertraagd op, ongeveer 48 uur na het contact.

Of verontreinigingen specifieke gezondheidsrisico's geven, hangt af van de concentratie en hoe lang mensen daaraan worden blootgesteld. Sommige kleurenpoeders kunnen ook brandbaar of explosief zijn, waardoor er veiligheidsrisico's ontstaan.

Gezondheidsadvies

Vanuit gezondheidskundig oogpunt wordt een evenement met het gooien van (kleuren)poeders in het algemeen afgeraden, zeker als het gaat om kinderen, mensen met gevoelige luchtwegen (zoals astma en COPD) en mensen met hart- en vaatziekten. Kinderen zijn een risicogroep omdat bij hen relatief vaak luchtwegklachten voorkomen en omdat zij relatief veel lucht inademen in verhouding tot hun lichaamsgewicht. Daarnaast zijn jonge kinderen minder goed te instrueren over bijvoorbeeld het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen (zoals mondkapjes en veiligheidsbrillen) of bij een eventueel benodigde behandeling op een EHBO-post (zoals gebruik puffer).

Als er op een evenement desondanks toch kleurenpoeders worden gebruikt, dan is het beste kleurenpoeders op basis van zetmeel te gebruiken die enkel toegelaten levensmiddelenkleurstoffen bevatten en geen vervuilingen of allergenen. Tref daarnaast de volgende maatregelen om negatieve gezondheidseffecten te beperken:

- Informeer de deelnemers, vrijwilligers en publiek vooraf over de mogelijke risico's (irritatie van de luchtwegen, ogen en huid). Zo kunnen zij zelf beslissen wat dat betekent voor hun deelname of aanwezigheid.

- Geef deelnemers, vrijwilligers en publiek gedragsadviezen mee:
 - Neem zelf geen kleurenpoeder mee, maar gebruik alleen het kleurenpoeder dat de organisatie beschikbaar stelt.
 - Gooi het poeder niet in het gezicht van andere deelnemers of omstanders.
 - Draag een bril om onbedoeld contact met de ogen te voorkomen. Draggers van contactlenzen zullen extra gevoelig zijn voor irritaties door stof in de lucht. Het is beter om geen contactlenzen te dragen.
 - Draag een stofmasker/mondkapje.
 - Reinig de onbedekte huid kort nadat er kleurenpoeder op is gegooid.
 - Risicogroepen (kinderen, mensen met luchtwegklachten en mensen met hart- en vaatziekten) dienen ook als omstander/toeschouwer op voldoende afstand te blijven, zodat inademen van stof zo veel mogelijk vermeden wordt.
- Zorg voor de aanwezigheid van minimaal één EHBO-post op het evenement. Op iedere locatie waar met kleurenpoeder gegooid wordt dient EHBO verleend te kunnen worden (o.a. met oogdouches).
- Zorg voor een wasgelegenheid met water van drinkwaterkwaliteit, zodat deelnemers poeder kunnen wegspoelen dat in ogen of mond en op de huid terecht is gekomen.
- Zorg voor beschikbaarheid van voldoende stofkapjes/mondkapjes en (veiligheids)brillen voor deelnemers en omstanders.
- Zorg ervoor dat de productinformatie (veiligheidsinformatieblad) ook aanwezig is op het evenement.

Overig

Het is belangrijk om alléén kleurenpoeder te gebruiken waarvan de samenstelling goed bekend is en welke voldoet aan de REACH-verordening. De organisatie van het evenement is verantwoordelijk om de gemeente de juiste samenstelling van het kleurenpoeder aan te leveren. De organisatie dient de productinformatie (veiligheidsinformatieblad) op te vragen bij de leverancier van het poeder. Desgewenst kan de gemeente de brandweer om advies vragen met betrekking tot brand- en explosiegevaar.

Het is mogelijk dat kleuren kunnen achterblijven in bijvoorbeeld (blond) haar. Hierover kunnen deelnemers en omstanders vooraf geïnformeerd worden door de organisatie.

Meer informatie

Voor meer informatie over gezondheid kunt u terecht bij:
GGD Gezondheid, Milieu en Veiligheid Brabant
0900 - 368 68 68
milieu@ggdgmv.nl